

VÚD
Výskumný ústav dopravný

Slovenský mýtny systém po roku prevádzky

SEMINÁR "Budoucnost mýta v České republice"

Praha, 24. 5. 2011

Obsah

- Legislatívny rámec slovenského spoplatnenia a mýtného systému
- Technológia a infraštruktúra
- Ekonomické údaje
- Výhľad
- Výhody

Legislatívny rámec EK

- Mýto podľa Smernice 38/2006/ES zahŕňa:
 - Jednotkové investičné náklady na **infraštruktúru**
 - Jednotkové náklady na **opravy a údržbu** infraštruktúry
 - Náklady na **mýtny systém a jeho prevádzku**

Sadzba mýta je kalkulovaná ako **vážený priemer mýt** navrhovaný o **príplatok** pre vozidlá podľa emisných tried EURO

Legislatívny rámec EK

- Mýtny systém podľa Smernice 52/2004/ES „Interoperabilita elektronických mýtných systémov v Európe“
 - Slovenská palubná jednotka integruje tri kľúčové technológie:
 - **Satelitná technológia (GPS)** pre získavanie informácií o polohe
 - **Mikrovlnová technológia (DSRC)** pre krátkovlnovú komunikáciu
 - **Technológia GSM/GPRS** na mobilnú komunikáciu

Legislatívny rámec SK

Rok 2007

- **Zákon č. 664/2007 Z.z.**, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov
 - v zákone č. 25/2006 Z.z.
 - definuje, kto je poberateľom mýta na koncesných diaľniciach
 - umožňuje poveriť výberom mýta inú osobu
- **Vyhláška MDPT SR č. 413/2007 Z.z.**, ktorou sa vymedzujú úseky diaľnic, ciest pre motorové vozidlá a ciest I. triedy s elektronickým výberom mýta
- **Nariadenie vlády č. 350/2007 Z.z.**, ktorým sa ustanovuje výška sadzby mýta za užívanie vymedzených úsekov pozemných komunikácií

Rok 2008

- **Zákon č. 83/2008 Z.z.**, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 57/1998 Z. z. o Železničnej polícii v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov vznik Mýtnej polície
 - v zákone č. 25/2006 Z.z.
 - Prejazdenou vzdialenosťou sa rozumie vzdialenosť medzi dvoma bodmi vymedzeného úseku cesty určenými križovaním podľa vykonávacieho predpisu
 - definuje sa platobný styk,
- **Zákon č. 435/2008 Z. z.**, ktorým sa menia niektoré zákony v pôsobnosti Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky v súvislosti so zavedením meny euro v Slovenskej republike

Legislatívny rámec SK

Rok 2009

Vyhláška MDPT SR č. 388/2009 Z.z., ktorou sa vydáva Mýtny poriadok

Táto vyhláška ustanovuje

- a) podrobnosti o právach a povinnostiach
- b) podrobnosti zmluvy o užívaní vymedzených úsekov ciest a o poskytnutí palubnej jednotky podľa zákona,
- c) podrobnosti o spôsobe a podmienkach úhrady mýta a preukazovaní úhrady mýta,
- d) podrobnosti o spôsobe a prostriedkoch zabezpečenia záväzkov prevádzkovateľa vozidla,
- e) podrobnosti o spôsobe nakladania s palubnou jednotkou, jej užívaní, umiestnení, inštalácii, pripojení, obsluhu, prevádzke, technických špecifikáciách
- f) a o postupoch riešenia osobitných prípadov a porúch palubnej jednotky,
- g) náležitosti reklamačného poriadku,
- h) podrobnosti o pravidlách výpočtu a výberu mýta v niektorých osobitných prípadoch užívania vymedzených úsekov ciest, podrobnosti o náhradnom výpočte mýta.

Legislatívny rámec SK

Rok 2010

Vyhlášky MDPT SR č. 1/2010 Z.z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky č. 388/2009 Z. z., ktorou sa vydáva Mýtny poriadok

- umožňuje náhradný výpočet mýta na určitých hraničných priechodoch
- účinnosť od 11. januára 2010
- tieto odseky stratia účinnosť dňom 31. marca 2010

Vyhláška MDPT SR č. 10/2010 Z.z., ktorou sa mení vyhláška Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky č. 529/2009 Z. z., ktorou sa vymedzujú úseky diaľnic, rýchlostných ciest a ciest I. triedy s elektronickým výberom mýta

- úprava vymedzených úsekov na diaľnici D2
- úseky ciest I. triedy nie sú vymedzené úseky do 31. januára 2010
- účinnosť od 12. januára 2010

Zákon č. 144/2010, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov

System spoplatnenia

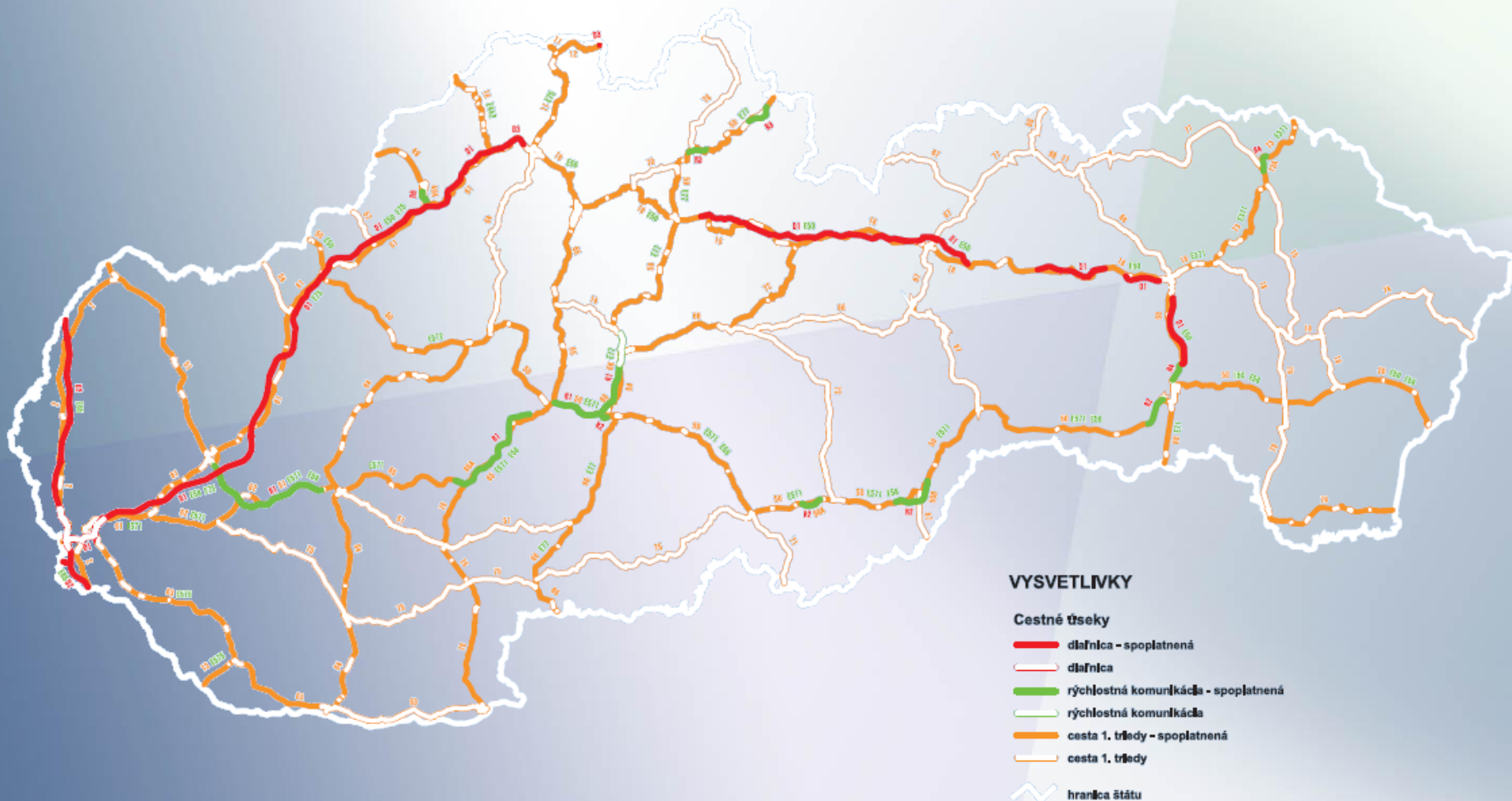
- Diaľničné nálepky pre vozidlá do 3,5 t

- Elektronický systém

- druhá najdlhšia spoplatnená sieť v rámci jednej krajiny v EÚ - 1957 km
- najdlhšia spoplatnená sieť vybraných úsekov ciest I. triedy v rámci EÚ – 1 385 km, do roku 2021 postupne klesá na 949km
- efektivita výberu mýta za prvý rok prevádzky - 98,99 %
- Reálny mýtny systém kompletne pripravený na interoperabilitu - satelitná technológia

Diaľnice a rýchlostné cesty: 391km + 181km

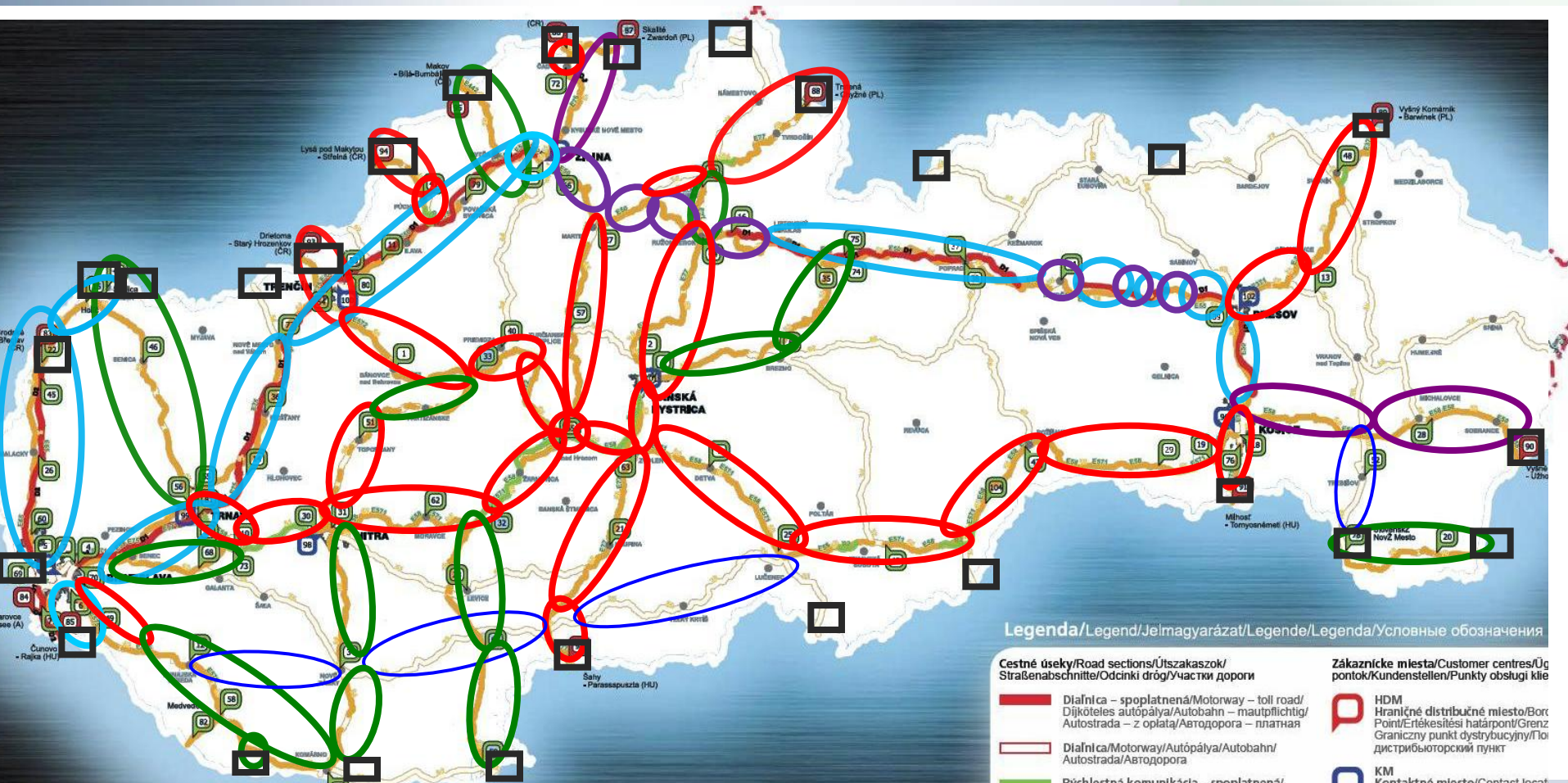
Cesty I. triedy konkurujúce diaľniciam

Súbehy s D1 + náhradná trasa D1; Súbehy s D2; Súbehy s D3 + náhradná trasa D3;

R1 R2 R3 R4 R5 R6 R7 R8

Konkurencia k D a R

Hraničné prechody

Cesty I. triedy z pohľadu koridorov

na TEN – T koridore č. IV

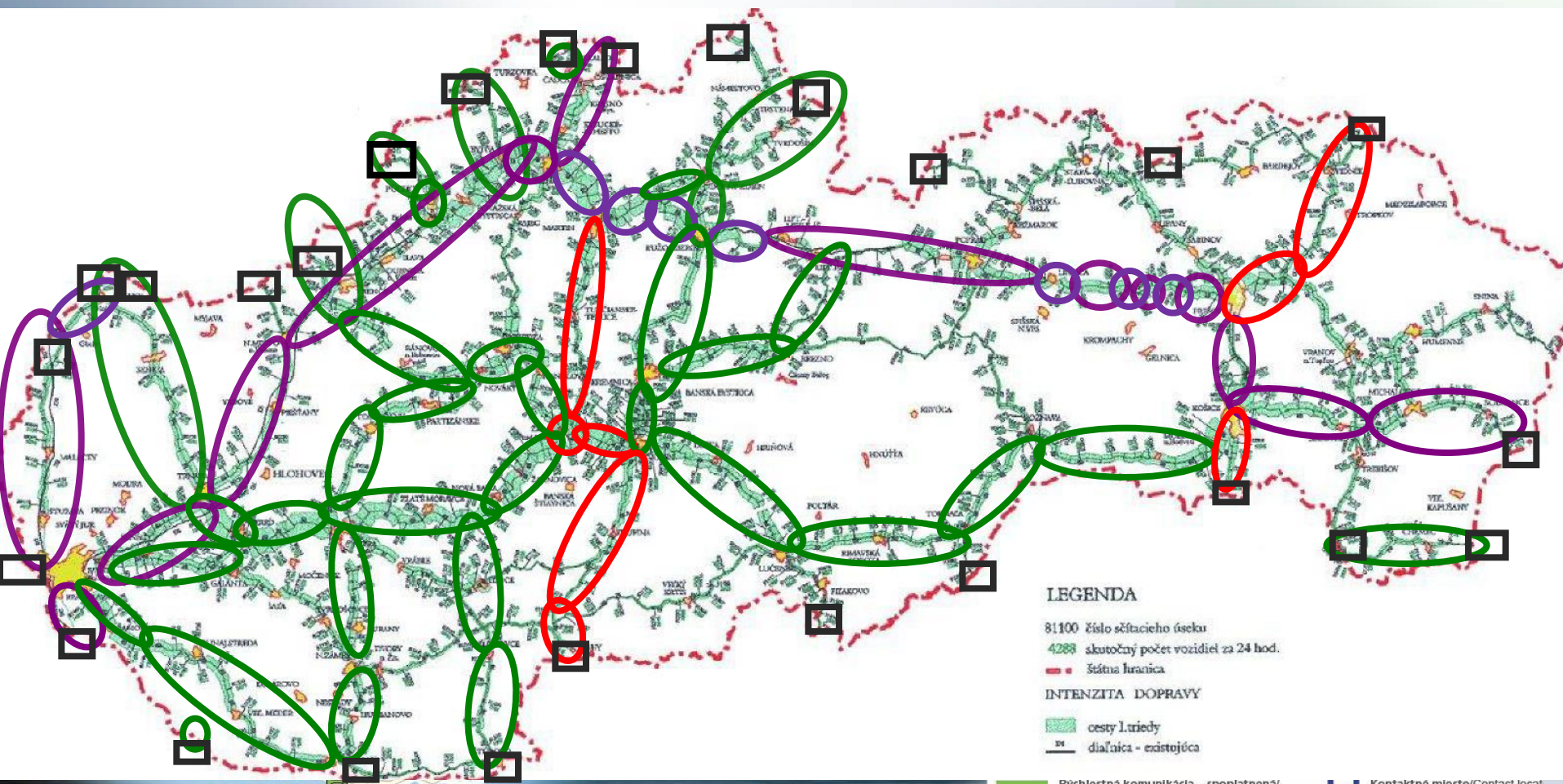
na TEN – T koridore č. V

na TEN – T koridore č. VI

na doplnkových koridoroch k TEN - T

na obchádzkových trasách koridorov TEN - T

Hraničné prechody

Technológia

- Systém pracuje na princípe GPS navigácie, t.j. sledovania polohy vozidiel prostredníctvom navigačného prístroja v automobile cez GPS satelity
- Nevyžaduje žiadne pevné mýtné brány, čím sa minimalizuje potreba výstavby objektov v cestnej infraštruktúre, preto je najvhodnejšia pre hustú sieť ciest na veľkom území
- k dispozícii je aj manuálny lístkový systém na hraniciach pre príležitostných užívateľov

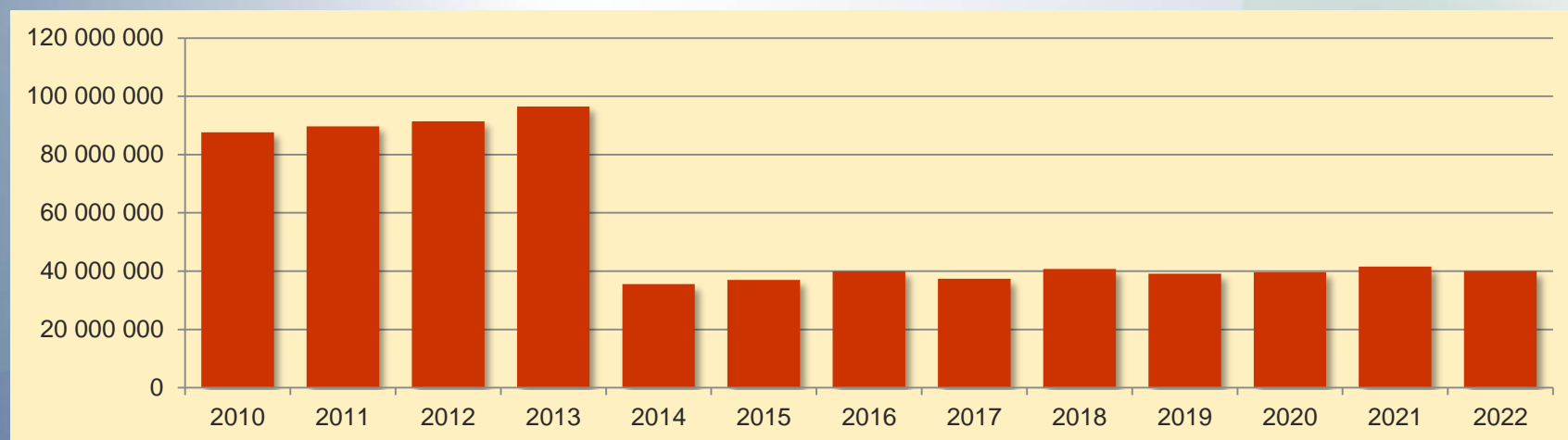
Technológia

- 8 Kontaktných miest, 97 Distribučných miest, z toho 13 hraničných + Ticketing na koridoroch
- 46 kontrolných brán (6 pevných, 40 prenosných), 30 vozidiel mýtnej polície

Náklady na systém

- Náklady na vybudovanie: 852 mil.€ so splácaním do 2022:

- Platby za transakcie: 0,033€ / transakciu (prejazd vozidla celým mýtnym úsekom a následné spoplatnenie)

Ekonomické údaje k 31.12.2010

Výber mýta za rok 2010:

- Spolu (vrátane doplatkov) 141,8 mil.€
- Diaľnice a rýchlostné cesty 91,7 mil.€
- Úseky ciest I. triedy 49,8 mil.€
- Zahraniční dopravcovia 59,7 mil.€
- Vozidlá >12 t 114,5 mil.€ (83,6 %)

Štruktúra:

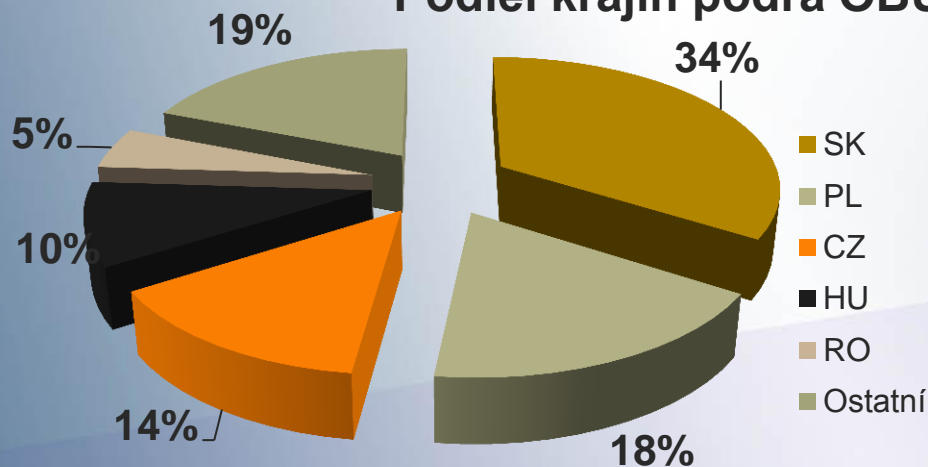
- Aktívne palubné jednotky 189 tisíc
- Zahraniční dopravcovia 66 % (PL18,5%, ČR 14,3 %)

Pozn.: celkové tržby z výberu mýta pozostávajú z tržieb prostredníctvom OBU, tržieb z ticketingu a tržieb z doplatkov mýta

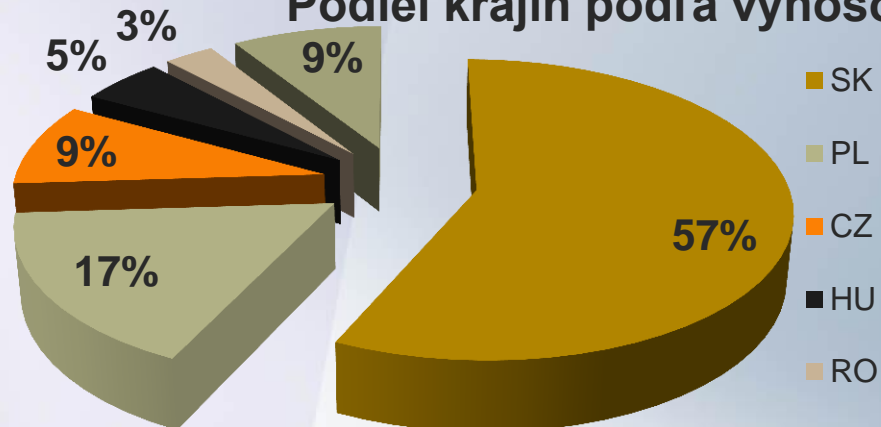
Ekonomické údaje k 30.4.2011

Celkový výber mýta (EUR bez DPH) v 2011: 48,2mil. €

Podiel krajín podľa OBU

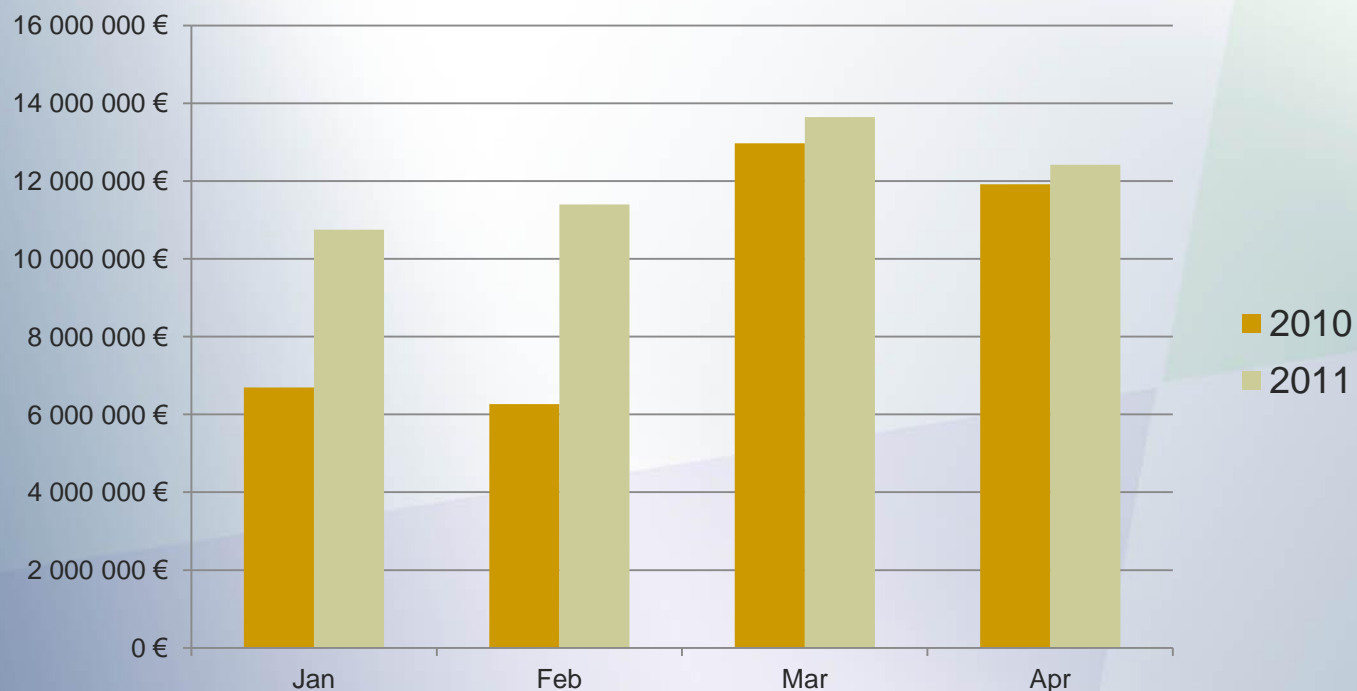

Podiel krajín podľa výnosov

Celkový výber mýta (EUR bez DPH)

porovnanie tržieb január - apríl 2010 - 2011

	Január	Február	Marec	Apríl
2010	6 693 672 €	6 263 492 €	12 970 872 €	11 916 202 €
2011	10 750 410 €	11 397 021 €	13 642 529 €	12 421 400 €

Výhľad

- Nové sadzby mýta (podpora vozidiel s nižšími emisiami)
- Optimalizácia spoplatnenej cestnej siete:
 - **zníženie počtu mýtnych úsekov** zhruba na polovicu - výpadky v príjmoch z mýta nepresiahnu milión eur, zároveň sa však ušetria milióny na transakcie
 - **Rozšírenie spoplatnenia na cesty nižších kategórií** - dôvody:
 - Obchádzanie spoplatnených úsekov diaľnic a rýchlostných ciest
 - Významné finančné straty z výberu mýta
 - Neúnosný nárast intenzity dopravy na cestách nižších kategórií
 - Výrazné zvýšenie nákladov na opravy a údržbu ciest neprispôsobených ťažkej nákladnej doprave
 - Negatívny vplyv nárastu intenzity najmä nákladnej dopravy na obyvateľstvo a životné prostredie
 - Spoplatnenie všetkých ciest I. triedy a zákaz tranzitu na cestách II. a III. triedy má presunúť kamióny na diaľnice a nákladnú dopravu na železnicu

Výhody

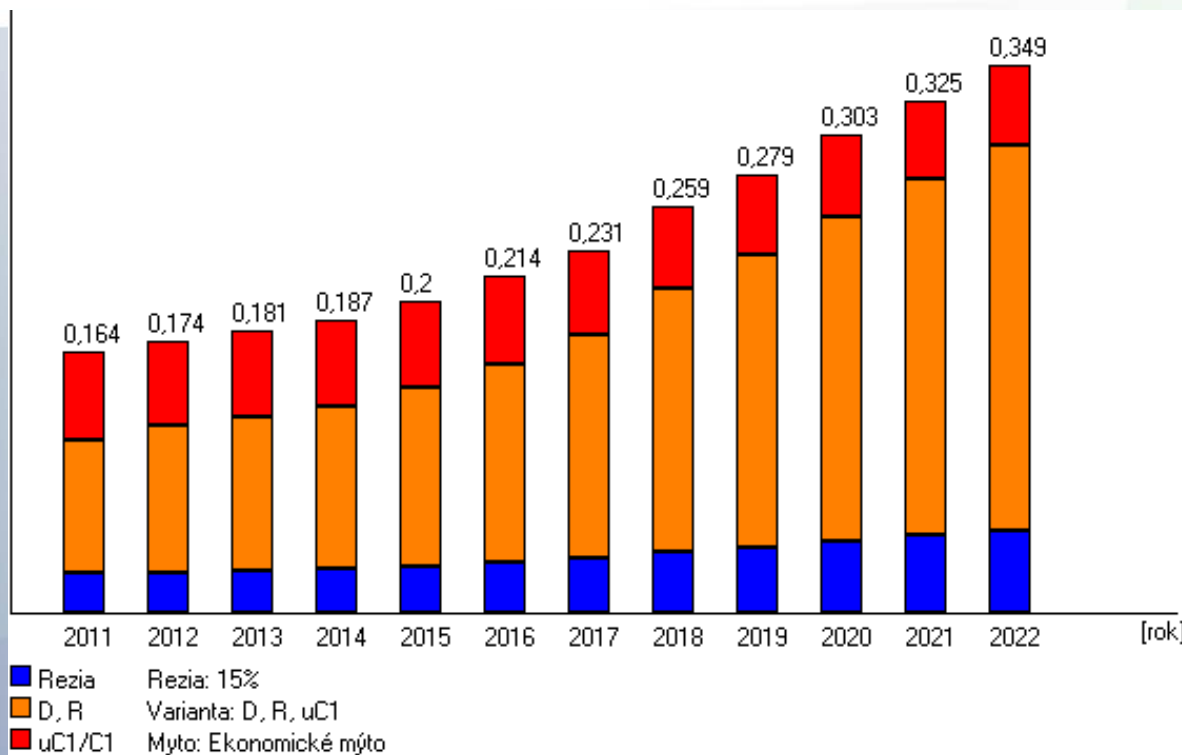
Prínosy pre kraje a samosprávy

- Finančné zdroje na údržbu a rozvoj cestnej infraštruktúry v správe kraja/ samosprávy
 - Výnosy z výberu mýta na vybraných cestách II. a III. kategórie v správe kraja/ samosprávy s efektivitou výberu ako na diaľniciach a cestách 1.tr.
 - Úspora nákladov na údržbu ciest nižších kategórií –presmerovaním ťažkej nákladnej dopravy späť na diaľnice a rýchlostné cesty
 - Spoplatnenie špecifických úsekov ciest (centrá miest, chránené oblasti, tranzitné intravilány obcí, ...)
 - Eliminácia nákladov na súdne spory –pri žalobách o znehodnotení súkromného majetku vplyvom výstavby mýtnych mikrovlnných brán na cestách II. a III. kategórie
- Regulácia nákladnej dopravy
 - Eliminácia nákladnej dopravy na cestách nižších kategórií
 - Regulácia vjazdu/ prejazdu nákladnej dopravy cez špecifické úseky ciest (centrá miest a obcí, chránené krajinné oblasti, horské prechody, ...)
 - Regulácia trasy vozidiel s nebezpečným/ nadrozmerným nákladom

Flexibilita

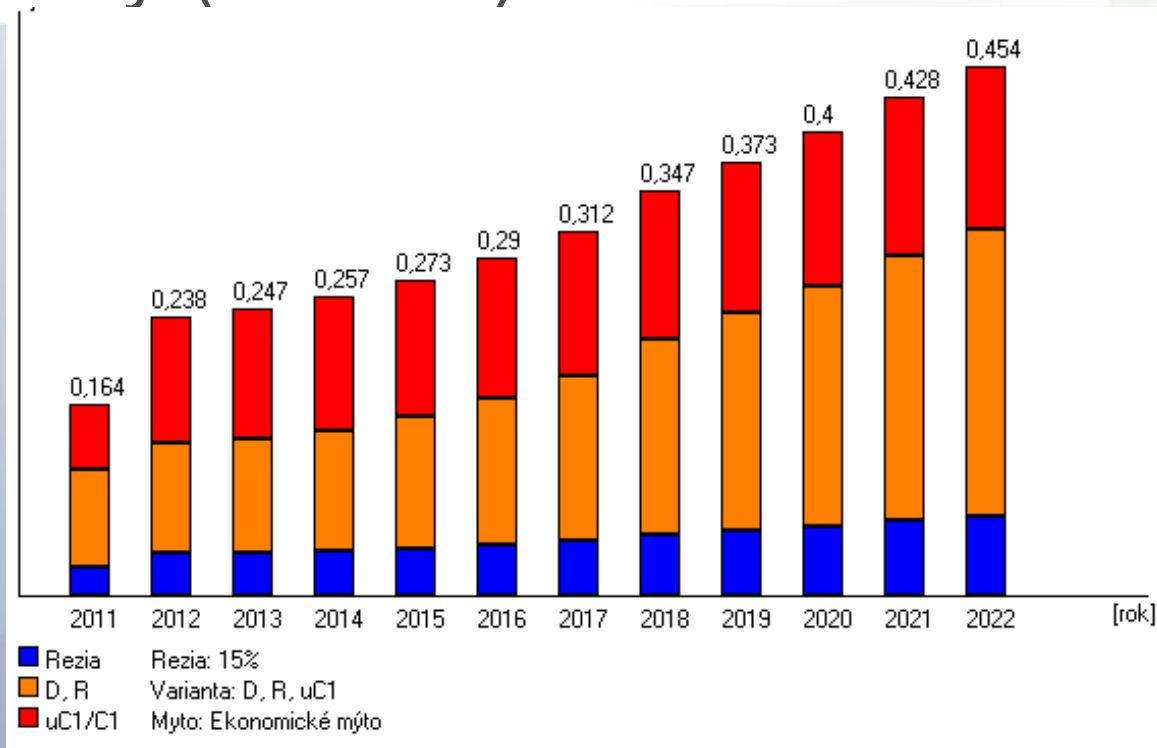
- Každý nový spoplatnený úsek –výlučne aktualizáciou SW palubnej jednotky

Odhad výnosov pri súčasnom stave (mld.€)

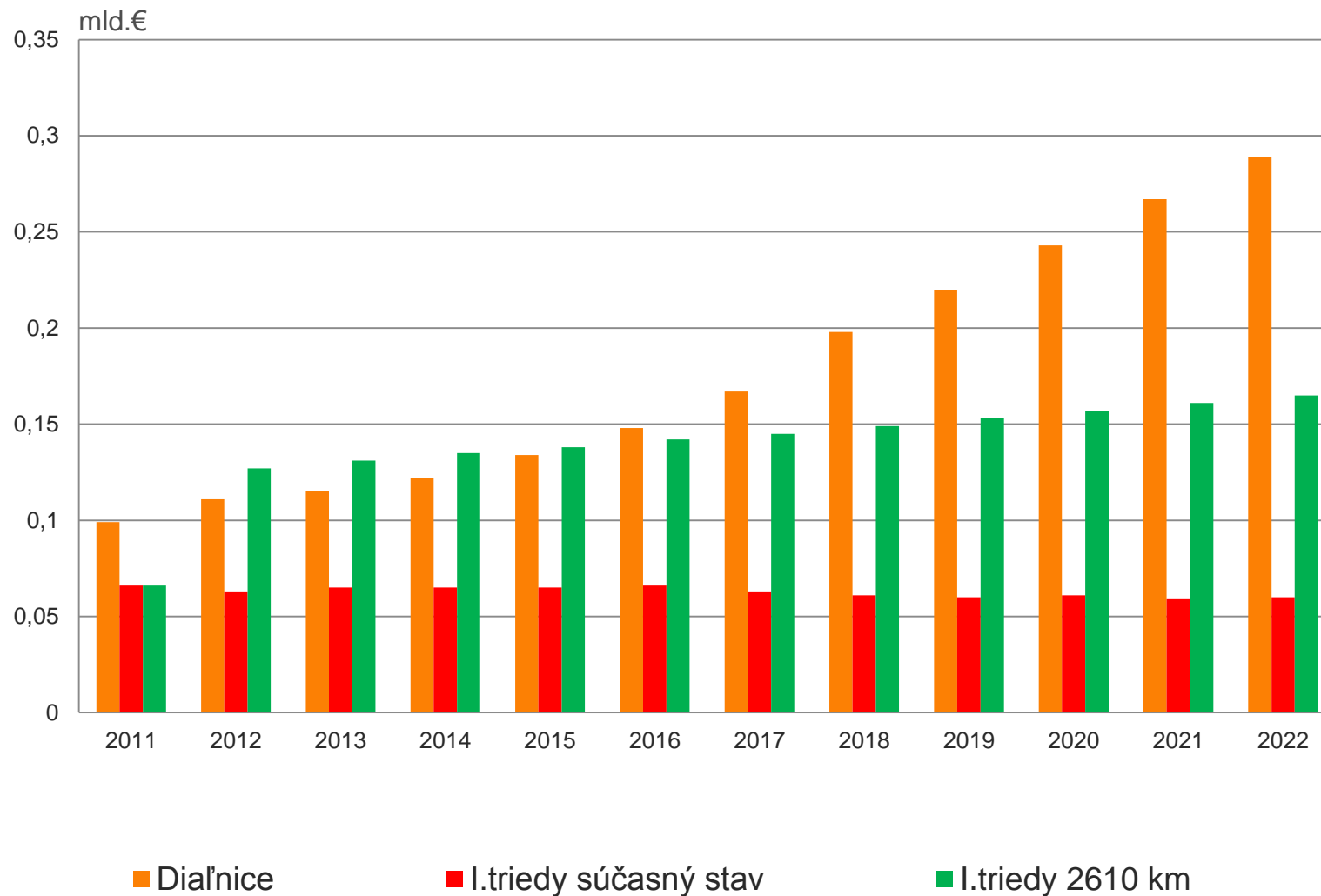
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Spolu
D,R	0,099	0,111	0,115	0,122	0,134	0,148	0,167	0,198	0,22	0,243	0,267	0,289	2,113
Useky I.tr.	0,066	0,063	0,065	0,065	0,065	0,066	0,063	0,061	0,06	0,061	0,059	0,06	0,751
Hrubý výnos	0,164	0,174	0,181	0,187	0,2	0,214	0,231	0,259	0,279	0,303	0,325	0,349	2,864
Réžia	0,025	0,026	0,027	0,028	0,03	0,032	0,035	0,039	0,042	0,046	0,049	0,052	0,43
Čistý výnos	0,140	0,148	0,154	0,159	0,17	0,182	0,196	0,22	0,238	0,258	0,276	0,297	2,435

Odhad výnosov pri spoplatnení cca 2610 km ciest I. triedy (v mld.€) od roku 2012

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Spolu
D, R	0,099	0,111	0,115	0,122	0,134	0,148	0,167	0,198	0,22	0,243	0,267	0,289	2,113
Úseky I.tr.	0,066	0,127	0,131	0,135	0,138	0,142	0,145	0,149	0,153	0,157	0,161	0,165	1,669
Hrubý výnos	0,164	0,238	0,247	0,257	0,273	0,29	0,312	0,347	0,373	0,4	0,428	0,454	3,783
Réžia	0,025	0,036	0,037	0,039	0,041	0,043	0,047	0,052	0,056	0,06	0,064	0,068	0,568
Čistý výnos	0,14	0,203	0,21	0,218	0,232	0,246	0,266	0,295	0,317	0,34	0,364	0,386	3,217

Porovnanie možných výnosov z mýta

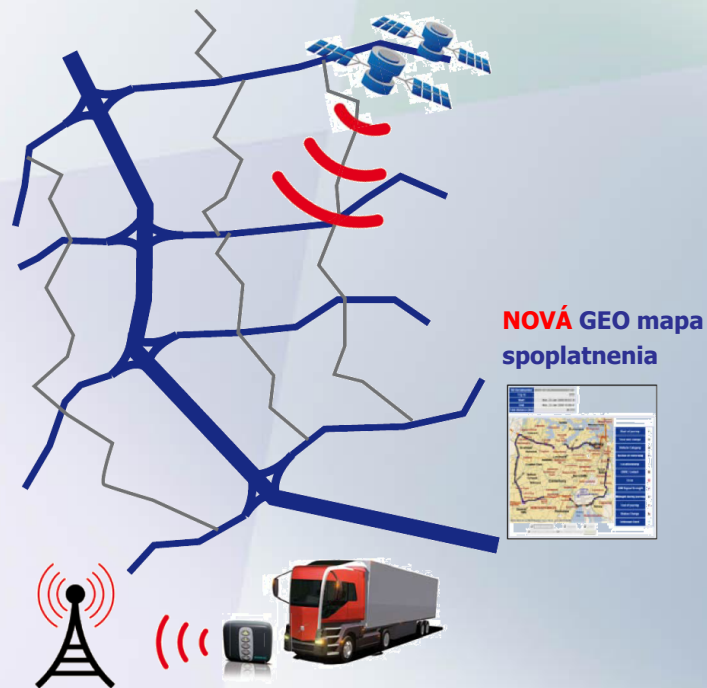
Výhoda - flexibilita systému

PRED
rozšířením spoplatnenej siete

Činnosť satelitu na spoplatnených úsekoch

PO
rozšírení spoplatnenej siete

Činnosť satelitu po rozšírení spoplatnenej cestnej siete na ďalšie úseky ciest I. triedy

Výhoda - technologický náskok

- **Smernica 2004/52/EK:** Zavedenie Európskej Elektronickej Mýtnej Služby ako doplnok k národným systémom
- **Rozhodnutie 2009/750/EK:** Okrem spoplatnenia, palubná jednotka EEMS by mala umožniť implementácie budúcich lokalizačných služieb bez rušenia mýtnych operácií
- **Smernica 2010/40/EK:** Integrácia vozidla do dopravne infraštruktúry

ĎAKUJEM ZA POZORNOSŤ

Ing. Ľubomír Palčák
Výskumný ústav dopravný, a.s. Žilina
vedenie@vud.sk